

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Martin Solar

Název práce: 60. až 80. léta v československé rockové hudbě – doba rozkvětu i zmaru, Praha 2014

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jiří Kocian, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., Vlašská 9, 118 40 Praha 1

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou rockové hudby v Československu v období od 60. do 80. let minulého století. M. Solar chápe rockovou hudbu jako jeden z kulturních proudů, jehož koexistence s komunistickým režimem měla různé podoby, z nichž dle autora převažovala represivně regulační podoba ze strany režimu. Cílem práce bylo dle autora vyložit vztah mezi režimem a rockovou hudbou ve vymezeném období a analyzovat postupy (též jejich proměny) státního aparátu proti rockovým souborům i interpretům a připomenout možnosti, které se hudebníkům pro jejich tvorbu v jednotlivých dekádách nabízely.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je tematicky zajímavá a osobitě uchopená. Autor se opírá kromě dobových tištěných pramenů o vybranou relevantní odbornou či popularizační literaturu. Lze ocenit, že se autor pokusil vymezit termíny, kterými se označují a specifikují hudební styly, které se v rockové a alternativní hudbě ve vymezeném období vyvinuly a nadále se profilují, a také termíny, které mají obecnější a širší význam či výklad a také například z hlediska časového i teritoriálního užívání i poněkud odlišně chápáný obsah – underground. Práce je logicky sestaveným přehledovým výkladem zmíněné problematiky. Zasaduje sledované téma do souvislostí poválečného historicko-sociálního vývoje. Připomíná a srovnává počátky a podmínky pro provozování a tvorbu rock'n'rollové i rockové hudby v jejich "kolébce" - v USA a ve Velké Británii - a také i v komunistickém Československu a v dalších zemích tehdejšího sovětského bloku (Maďarsko, Polsko, NDR). Autor uvádí, že svébytným generačním specifickým, které provázelo i svým způsobem postihovalo počátky rockového dění v Československu na přelomu 50. a 60. let, byla nekonformní móda a některé režimem odmítané projevy volného životního stylu, džíny a dlouhé vlasy. Dlouhé vlasy zejména provokovaly komunisty (viz autorem připomenutá a popisovaná akce Vlasy) a utvrzovaly jejich negativní reakce k těmto postojům, stylu i hudbě či jiným formám nezávislé kultury, které přicházely vesměs z „nepřátelského“ Západu. M. Solar konstatuje, že ve druhé polovině 60. let pak i v Československu a zejména v Praze byl zaznamenán nebyvalý početní nárůst hudebních rockových skupin. Začínaly se vydávat gramofonové desky s domácí rockovou, respektive tehdy „bigbeatovou“ hudbou, skupiny vystupovaly ve stálých angažmá například v pražských divadlech malých forem, jejich skladby se hrály v rozhlase, konaly se beatové festivaly, na něž byli zváni i známí zahraniční interpreti, což přinášelo pro domácí rockovou scénu zajímavá srovnání a také výzvy. Domácí rocková hudba se tak dle autora stávala přirozenou součástí širšího proudu moderní populární hudby. Hudebníci i soubory se postupně profesionalizovali, což přineslo v následujících letech normalizace jeden významný jev. Jak autor uvádí, „profesionálové, pro něž bylo hraní jejich jedinou obživou, byli pro posrpnový režim snadno manipulovatelnou skupinou, povětšinou ochotnou k jakýmkoli kompromisům“ (s. 29). Normalizační období pokládá autor za likvidační pro domácí rockovou scénu, kdy se účinným nástrojem likvidace jedinců a souborů staly zejména rekvalifikace, respektive písemná zkouška z hudební teorie, ústní pohovor a zkouška z kulturně politického přehledu. Autor podotýká, že někteří hráči z těchto důvodů raději rezignovali na hudbu, někteří odešli do zahraničí, jiní se stali členy doprovodných souborů oficiálních interpretů, jiní se přeorientovali na „méně dráždivý“ jazz rock, další se soustředili na povolenou a méně konfliktní zábavovou produkci. Také se v 70. a 80. letech se dle autora vyhranila postojová hranice vůči režimu mezi představiteli alternativní scény či undergroundu a dále působícími rockovými muzikanty. Zvláštní kapitola je věnována v práci vývoji a osudům hudebního undergroundu, procesu s Plastic People of the Universe, problematice osmdesátých let, respektive změnám postojů nové generace hudebníků i jejich posluchačů a reakci režimu na tyto změny (tzv. nové vlně). Připomínány jsou též i perzekuce v podobě stíhání Jazzové sekce či nezávislých aktivit mladých lidí u Lennonovy zdi v Praze na Malé Straně.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formální a jazykové zpracování textu je na velmi dobré úrovni, správně jsou užívány citace a odkazy na literaturu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práci M. Solara lze chápat jako osobitý výklad i zamyšlení nad způsoby, kterými komunistický režim v uvedeném období postupoval v rámci snahy regulovat mladou hudební kulturu, jak ji postihoval, jak se jí snažil kontrolovat a ovládat. Stanovený cíl práce byl vcelku naplněn. Autor argumentačně doložil, že komunistický režim vystupoval proti rockové hudbě ve sledovaném období převážně výrazně nepřátelsky, a to i za pomoci mediálních „likvidačních“ kampaní s cílem ovlivnit i negativní postoje širší veřejnosti proti hudebníkům. Pokud bylo možné zaznamenat určité útlumy v tomto vztahu, měly dle autora v podstatě dočasný a ze strany režimu pragmatický charakter či se na konci 80. let odehrávaly již ve společensky a politicky pozměněné atmosféře, kdy režim ztrácel své pozice a blížil se jeho pád.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Je možné říci, že rocková (bigbítová) hudba byla v Československu v uvedených etapách generační zájmovou záležitostí, či mohla ovlivňovat společenské dění v širším kontextu?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci M. Solara lze chápat jako zajímavý příspěvek k tématu vztahu komunistické moci a kultury, respektive ke vztahu státních orgánů k alternativním subkulturám v oblasti moderní hudby. Práci považuji za velmi dobře promyšlenou a zpracovanou, nejen z obsahového ale také z metodologického hlediska. Jedná se též o téma, kterému dosud domácí historiografie nevěnovala komplexnější pozornost. Předkládaná práce Martina Solara „60. až 80. léta v československé rockové hudbě – doba rozkvětu i zmaru“ svým zpracováním a obsahem splňuje požadovaná kritéria bakalářské práce a proto ji doporučuji k obhajobě a hodnotím klasifikačním stupněm **v ý b o r n ě**.

Datum: 8. 6. 2014

Podpis: Jiří Kocian

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.